

AAN **Bistro**

DATUM **27 februari 2003**

ONS KENMERK **z2002-1015**

CONTACTPERSOON

UW BRIEF VAN

UW KENMERK

ONDERWERP **Mijn Zaken**

Bij brief heeft de Rechtbank A, sector civiel, het College bescherming persoonsgegevens (CBP) geïnformeerd over het project Mijn Zaken en het CBP de vraag voorgelegd of dit systeem in overeenstemming is met de normen van de Wet bescherming persoonsgegevens (WBP). Naar aanleiding van die brief heeft het bureau internetsystemen en toepassingen rechterlijke organisatie (Bistro) bij brief, het CBP benaderd om hem nader te informeren over de publicatie van de handelsrol op internet. Op het project Mijn Zaken mondeling toegelicht en heeft er een demonstratie van het systeem ten kantore van het CBP plaatsgevonden. Ter informatie is het CBP een voorbeeld van een papieren rol, de voorwaarden voor deelname aan Mijn Zaken en een brochure over het project ter beschikking gesteld. Van de zijde van het project is bij brief gevraagd om een advies te geven over de voorgenomen werkwijze. Indien er vanuit het perspectief van de Wet bescherming persoonsgegevens (WBP) bezwaren zouden zijn tegen de systematiek van het project is het CBP verzocht deze kenbaar te maken opdat voorzieningen kunnen worden getroffen om deze weg te nemen.

Omschrijving van het project

Mijn Zaken is een kostenloze service voor advocaten die voorkomen op het tableau van een rechtbank. Advocaten(kantoren) die zich gemeld hebben voor deze service, kunnen de actuele handelsrol van de rechtbank via internet raadplegen. Bij een landelijke invoering van het systeem komen de rolgegevens van de verschillende rechtbanken voor alle kantoren met een autorisatie beschikbaar. Daarmee wordt zoeken in de rollen van meerdere rechtbanken mogelijk. De toegankelijkheid van de rol over meerdere gerechten moet te zijner tijd de afschaffing van het procureaat mogelijk maken. Voor toegang tot dit systeem is een wachtwoord vereist. Dit moet worden aangevraagd bij de civiele griffie van het arrondissement waarin het kantoor is gevestigd. Het wachtwoord is een jaar geldig. Een nieuw wachtwoord wordt automatisch schriftelijk verstrekt.

De rol is het register van de bij de rechtbank aanhangige zaken. De huidige papieren rol bevat gegevens over civiele zaken die op een bepaalde datum door de rechtbank zullen worden behandeld. De papieren rol geeft een typering van een zaak (bijvoorbeeld dagvaarding inzake vermogensrecht), de namen van de eiser en de gedaagde, de namen van de procureurs en welke handeling van de rechtbank aan de orde is (de zogenaamde status, bijvoorbeeld een rolbeschikking of een vonnis).

Mijn Zaken biedt evenwel meer informatie. Op naam van een advocatenkantoor kan een overzicht worden gegeven van alle lopende zaken van dit kantoor (en andere kantoren) bij een rechtbank op een bepaalde datum. Het resultaat daarvan is een geordend overzicht voor dat kantoor van de op die dag te behandelen zaken. Dit overzicht komt wat de inhoud betreft overeen met dat van de papieren rol. Mijn Zaken biedt evenwel nog een aantal andere zoekmogelijkheden. Zo kan onder meer op zaaknummer de historie van een zaak worden bekeken en een overzicht worden verkregen welke proceshandelingen er in die zaak zijn verricht. Daarnaast bestaat er de mogelijkheid om op partijgegevens te zoeken. Het systeem van Mijn Zaken biedt (efficiency)voordelen voor zowel de griffie als de advocatenkantoren ten opzichte van de huidige papieren praktijk.

Vraagpunten

Niet ter discussie staat dat het geheel of gedeeltelijk geautomatiseerd verwerken van rolgegevens door de griffie van de rechtbank en het aanbieden van de rolgegevens aan advocaten op papier en via internet een verwerking van persoonsgegevens is die valt onder de reikwijdte van de WBP. De vraag is of het op de hiervoor omschreven wijze van aanbieden via internet van de rolgegevens en van onder meer verschillende zoekmogelijkheden binnen die rolgegevens in overeenstemming is met de normen van de WBP.

Zoals hiervoor al is opgemerkt is de rol het register van de bij de rechtbank in behandeling zijnde zaken. De doeleinden van de verwerking van de rolgegevens kan in algemene zin worden beschreven als de goede en efficiënte administratieve verwerking van de aanhangige en in behandeling zijnde zaken, het geven van inzicht in het verloop van een zaak en het tijdig informeren van advocaten over de te verrichten proceshandelingen. Het primaire doel is beheersmatig van aard en intern gericht. Het secundaire doel is extern, gericht op de advocaten.

Juridische kader

Het juridisch kader voor de rol vormen diverse op de rechterlijke organisatie betrekking hebbende bepalingen en de Wet bescherming persoonsgegevens (WBP) het volgende.

Artikel 23 Wet RO bepaalt onder meer ten aanzien van de taken en bevoegdheden binnen de organisatie van de gerechten het volgende:

1. Het bestuur is belast met de algemene leiding, de organisatie en de bedrijfsvoering van het gerecht. In het bijzonder draagt het bestuur zorg voor:
 - a. automatisering en bestuurlijke informatievoorziening;
 - b. de voorbereiding, vaststelling en uitvoering van de begroting;
 - c. huisvesting en beveiliging;
 - d. de kwaliteit van de bestuurlijke en organisatorische werkwijze van het gerecht;
 - e. personeelsaangelegenheden;
 - f. overige materiële voorzieningen.
2. Bij de uitvoering van de taken, bedoeld in het eerste lid, treedt het bestuur niet in de procesrechtelijke behandeling.

Artikel 11 Wet RO bepaalt dat bij algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld omtrent de orde van dienst binnen de gerechten. De hier bedoelde algemene maatregel van bestuur is het Besluit van 10 december 2001, houdende regels voor de orde van dienst binnen de gerechten (Besluit orde van dienst gerechten).

Artikel 11, eerste lid, van het Besluit orde van diensten gerechten bepaalt dat het bestuur van een gerecht er zorg voor draagt dat een algemene rol wordt gehouden voor burgerlijke zaken waarop alle zaken worden ingeschreven:

- a. in de volgorde waarin zij worden aangebracht,
- b. met de namen van de partijen, de advocaten, de gemachtigden en de procureurs,
- c. onder toekenning van een afzonderlijk nummer, en
- d. voorzien van een korte aantekening van al hetgeen in de zaak voorvalt.

Voorts bepaalt artikel 15, eerste lid, van dit besluit dat het bestuur van een gerecht er zorg voor draagt dat voor elke zitting een uittreksel van de rol beschikbaar is, die de zaken vermeldt die moeten worden opgeroepen.

Ter uitvoering van artikel 11, eerste lid, en artikel 15, eerste lid, van het besluit is het Landelijk reglement voor de civiele rol bij de rechtbanken (Staatscourant 2001, 249) vastgesteld. Deze procesregeling introduceert uniformiteit in de wijze van procederen bij alle rechtbanken in de civiele zaken die met een dagvaarding worden ingeleid en waarvoor een verplichte procesvertegenwoordiging geldt. In hoofdstuk 1, algemene bepalingen bevatten de artikelen 1.13 en 1.14 regels met betrekking tot het ter beschikking stellen van de rol.

Artikel 1.13 bepaalt dat indien de rol schriftelijk of elektronisch wordt gehouden, de griffie de rol met de daarop ingevolge de rolhandelingen aangebrachte wijzigingen uiterlijk op de tweede dag na de roldatum ter beschikking stelt van de procureurs in het arrondissement van de betrokken rechtbank. Zo zij daarover beschikt, publiceert de rechtbank de aldus gewijzigde rol tevens op haar Intranet-aansluiting.

Artikel 1.14 bepaalt dat de griffie de rol voor de roldatum ter beschikking van de procureurs in het arrondissement van de betrokken rechtbank.

In de noot bij artikel 1.13 wordt vooruit geblikt naar de functionaliteit van Mijn Zaken, namelijk door aan te geven dat de rechtbanken te eniger tijd zullen zijn opgenomen in een Intranet waartoe ook de Balie (beperkte) toegang heeft. De raadslieden kunnen dan tevens langs deze weg kennis krijgen van hetgeen ter rolle is voorgevallen.

Voor wat betreft de WBP zijn hier de artikelen 8 en 11 van belang. Artikel 8 luidt: persoonsgegevens mogen slechts worden verwerkt indien:

- a. de betrokkene voor de verwerking zijn ondubbelzinnige toestemming heeft verleend;

- b. de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is, of voor het nemen van precontractuele maatregelen naar aanleiding van een verzoek van de betrokkene en die noodzakelijk zijn voor het sluiten van een overeenkomst;
- c. de gegevensverwerking noodzakelijk is om een wettelijke verplichting na te komen waaraan de verantwoordelijke onderworpen is;
- d. de gegevensverwerking noodzakelijk is ter vrijwaring van een vitaal belang van de betrokkene;
- e. de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de goede vervulling van een publiekrechtelijke taak door het desbetreffende bestuursorgaan dan wel het bestuursorgaan waaraan de gegevens worden verstrekt, of
- f. de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de behartiging van het gerechtvaardigde belang van de verantwoordelijke of van een derde aan wie de gegevens worden verstrekt, tenzij het belang of de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkene, in het bijzonder het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer, prevaleert.

Artikel 11 luidt:

1. Persoonsgegevens worden slechts verwerkt voor zover zij, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of vervolgens worden verwerkt, toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig zijn.
2. De verantwoordelijke treft de nodige maatregelen opdat persoonsgegevens, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of vervolgens worden verwerkt, juist en nauwkeurig zijn.

Beoordeling

Uit het hiervoor beschreven juridische kader volgt dat het bestuur van elk gerecht verantwoordelijk is voor onder meer de automatisering en de bestuurlijke informatievoorziening in combinatie met die voor de kwaliteit van de werkwijze. Tot zijn specifieke taak behoort het zorgdragen voor een algemene rol voor de orde van de dienst. Tot de hiervoor geformuleerde taakstelling behoort het treffen van voorzieningen die in overeenstemming zijn met de huidige stand van zaken met betrekking tot de informatievoorziening, zoals het ontwikkelen van een geautomatiseerde rol via een internetfaciliteit

De verwerking van de persoonsgegevens ten behoeve van de rolvoering kan worden gebaseerd op artikel 8 WBP. Tot het houden van een algemene rol is het bestuur van het gerecht uitdrukkelijk verplicht ingevolge artikel 11 Wet RO en de daarop gebaseerde bepalingen van de voornoemde regelingen. Het op eigentijdse wijze daarin voorzien kan worden aangemerkt als noodzakelijk voor de goede vervulling van de wettelijke taak van het gerecht. De grondslag uit artikel 8, onder c, WBP vereist evenwel dat de verwerking van persoonsgegevens noodzakelijk is.

De ontvangst van de gegevens door de advocatuur kan in het verlengde van het voorgaande worden gebaseerd op artikel 8, onder f, WBP. De verstrekking is noodzakelijk voor de behartiging van een gerechtvaardigd belang van de verantwoordelijke of van een derde aan wie de gegevens worden verstrekt zonder dat het belang of de fundamentele vrijheden van de betrokkene, in het bijzonder het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer prevaleert. Een

gerechtvaardigd belang van de advocatuur kan aanwezig worden geacht in het geval dat de betreffende verwerking voor hen noodzakelijk is om hun reguliere (bedrijfs)activiteiten te kunnen verrichten. De advocaten kunnen hun beroep of bedrijf niet goed uitoefenen indien hun de mogelijkheid zou worden ontzegd de met het oog daarop noodzakelijke gegevens te verwerken. Deze situatie doet zich in dit geval voor. Daarbij zij opgemerkt dat de belangen van de betrokkenen – in casu die van de advocaten en partijen - in deze situatie geenszins prevaleren omdat zij gebaat zijn bij een ordelijk procesverloop. Immers het gaat om hun eigen zaken. In deze toets ligt evenwel ook de noodzakelijke beperking in het ontvangen van gegevens besloten. Een dergelijke bepaling is ook in overeenstemming met de voorziene afschaffing van de procureurstelling

De norm van het niet meer gegevens verwerken dan noodzakelijk is niet alleen terug te vinden bij de grondslagen voor de verwerking in artikel 8. Artikel 11, eerste lid, WBP bepaalt dat persoonsgegevens slechts worden verwerkt voor zover zij, gelet op de doeleinden waarvoor zij zijn verzameld of vervolgens worden verwerkt, toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig zijn. Het doel waarvoor de rolgegevens worden verstrekt aan de advocatenkantoren is om hen te informeren over de proceshandelingen die zij moeten verrichten, van de hen betreffende zaken. Via Mijn Zaken wordt thans vanwege de verschillende functionaliteiten die daarmee worden aangeboden, in beginsel toegang geboden tot gehele roladministratie van de rechtbanken. Dit is naar het oordeel van het CBP in strijd met het bepaalde in artikel 11, eerste lid, WBP. Het project heet Mijn Zaken en zou gelet op artikel 11, eerste lid, WBP slechts toegang moeten geven tot de zaken die het desbetreffende kantoor betreffen. Dit betekent dat u de toegangsmogelijkheden van het project Mijn zaken dient af te stemmen op de functie die deze rolvoering ondersteunende faciliteit heeft.

Uit de door u gegeven toelichting heeft het CBP begrepen dat het project Mijn Zaken nog volop in beweging is. Gebruikerswensen kunnen leiden tot wijzigingen in de systematiek en de toegankelijkheid van de rolgegevens. Nieuwe wijzigingen zullen steeds moeten worden getoetst aan het hiervoor gegeven kader van de WBP. Deze toets dient vooraf te geschieden.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

mr. U. van de Pol
Collegelid